

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

§. I.

a1. *Thessal.*
2. 3.

b2. *Cor. 2.*
17.
Cap. 1. &
Cap. 4. 2.

lib. 6. *moral*
cap. 25.
Et lib. 22.
cap. 2.

c *Ecclesi.* 9.
17.

d *Psal.* 11. 7.

Hoc amplius explicauit Apostolus grauiſſimis his verbis: a exhortatio nostra non fuit de errore, neq; de immunditia, neq; in dolo, ſed ſicut probati ſumus à Deo, vt crederetur nobis Euageliū: ita loquimur nō quaſi hominib; placere ſed Deo, qui probat corda noſtra. Neq; enim aliquādo ſumus in ſermone adulationis, ſicut ſeruis, neq; in occasione auaritia: Deus teſtis eſt: neq; querentes ab hominib; gloriam, neq; à vobis, neq; ab alijs. Et in alio loco ait: b ad hoc quis tam idoneus: non enim ſumus ſicut plurimi, adulterantes verbum Dei, ſed ex ſinceritate, ſed ſicut ex Deo in Chriſto loquimur. In quibus verbis collegit Apoſtolus quicquid pertinet ad puritatem intentionis in hoc miniſterio; & ad remedia contra ſines obliquos. Quæ tangit in illa ſententia: c adulterantes verbum Dei. Duplex enim eſt adulterij modus: alter interior in intentione; & alter exterior in verbis: qui (vt Sanctus Gregorius ait) varijs modis eueniunt. Nam adulterare verbum Dei, eſt, aliter de eo ſentire, quàm ſit in rei veritate; aut per illud quærere fructus adulterinos laudis humanæ, aut temporalis alterius utilitatis, ac terrenæ. Et quemadmodum adulterium non querit præcipuè filiorum generationem, ſed propriam voluptatem: ita lupetus prædicator nō deſiderat ſpirituales filios Deo gignere, ſed propriam ſua voluptatem, in oſtentione ſcientiæ & eloquentiæ ſuæ: vt quaſi ſapientis & eloquens laudetur, aut aliud emolumentum, aut commoditatem propriam temporalem. Ex quo prouenit, vt verba Dei ex ore eius prodeant adulterata, & permixta cum proprijs laudibus, adulationibus aut verbis prophanis, aut ſtylo parum graui, aut cum aliquo lepore, & facetijs, aut cum alijs ſimilibus minus decentibus exceſſibus: quæ non minus arguunt vanitatem in dicente, quàm leuitatem eorum qui delectantur eis audiendis. Quod explicat S. Hieronymus perpendens dictum illud Eccleſiaſtis: c verba ſapientum audiuntur in ſilentio, plus quàm clamor præcipis inter ſultos. Quemcunque, inquit, videris in Eccleſia declamantem, & cum quodam lenocinio & venuſtate verborum excitare plauſus, ac riſus excutere, auertesque in affectum laritia concitare: ſcito ſignum eſſe inſipientiæ tam eius, qui loquitur, quàm eorum, qui audiunt. Hæc omnia debent eſſe procul à Prædicatore Euangelico, ſtudente prædicare ex ſinceritate in ſentiendo, in loquendo, in intentione, in modo loquendi. Nam (vt ait S. Gregorius) ex ſinceritate loqui, eſt, nihil extra quàm oporteat quærere: ita vt nihil admittatur, quod huius miniſterij puritatem inficiat: ſiquidem d eloquia Dei ſunt eloquia caſta: argentum igne examinatum, probatum, terra purgatum ſepties, hoc eſt ab omni puluere & ſcoria ſepties, exactiſſimè ſcilicet mundatum, ita vt qui ea profert, mortificet ſeptem prædicta vitia.

I Hoc perſuadet Apoſtolus tribus efficaciſſimis rationibus, quas (teſte S. Thoma in eum locum) inſinuat tribus illis verbis ex Deo, coram Deo, in

Christo. Prima igitur ratio est ob infinitam eius, quem referunt, dignitatem: cuius Legati sunt cum prædicant: est autem rationi consentaneum, eos in sua legatione non aliam intentionem habere quam habeat ipse Deus, cuius nomine eam proferunt; nec alio modo, aut verbis, quam ipsemet Deus velit, & inspirare solet fidelibus suis ministris. & hoc est prædicare ex Deo, hoc est quasi homines, qui loquuntur permoti à Deo, & cum spiritu Dei; & qui acceperunt à Deo, quod proferunt. Sicut ex Deo loquitur (ait S. Gregorius) qui scit se non à se habere, sed ex Deo accepisse, quod dicit; & cum humilitate faterur, quod dicit, non esse suum; sed Dei, qui illud dedit: bona enim doctrina, & aptus eam proponendi modus, e datum optimum domumque perfectum est, descendens à Patre luminum. Quare humilis Prædicator dicere debet, sicut ipse Christus: *si mea doctrina non est mea; sed eius, qui misit me; g qui à semet ipso loquitur* (hoc est proprio spiritu ac iudicio) *gloriam propriam querit. Qui autem querit gloriam Dei, qui misit eum, hic verax est. g Ego à meipso non loquor, sed Pater qui misit me:* nam ipse proscripsit mihi quæ dicturus & locuturus essem. Decet itaque Prædicatorem, consilium sequi S. Petri dicentis: *h si quis loquitur, quasi sermones Dei: ita scilicet loquatur, sicut qui Dei verba prædicat, attendendo cum reuerentia, quod sint Dei: ac propterea dicenda ea intentione, eoque modo, quem exigunt verba tanti Domini: vt in omnibus honorificetur Deus per Iesum Christum*

SECUNDA ratio est, propter autoritatem Domini, in cuius conspectu prædicatur: hoc est coram Deo, qui prædicare iubet, & iudex ac testis est, quo modo id fiat; estque paratus Prædicatorem adiuuare, vt prædicet sicut oportet; nisi ipse libi desit. Est autem horrenda inurbanitas, & irreuerentia in eius conspectu querere potius hominibus, quam ipsi placere & ita loqui, vt eis placeat, etiam si displiceat Deo. Nam vt bene S. Basilus perpendit: si inter auditores esset aliquis Princeps, alijque magni Domini: certum est Prædicatorem conaturum potius illis placere, quam ipsi plebi, cuius paruam tunc duceret rationem. Si igitur in auditorio ipso est ipsemet Deus, & Angeli eius: æquum omnino est, vt intentionem suam Prædicator dirigat, & studeat ita loqui, vt eis placeat: si enim Deus reprobat quod ipse dicit: parum illi erit utile, quod ab hominibus laudetur. Et hæc inter alias fuit ratio, cur Christus Dominus nos, cum suos Apostolos mitteret ad prædicandum omnibus gentibus, dixerit: *ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsq, ad cōsummationem sæculi.* Quare attendite, quo modo officium vestrum præstetis; & quod iubeo, adimpleatis, respicientes ad fauorem & beneuolentiam meam, quam sentietis ex mea præsentia:

TERTIA ratio est, propter Sanctitatem & materix puritatem, de qua

e Iac. 1. 37
f Ioan 7. 26
g cap. 14. 10

hi. Pet. 4. 11

Regula 5. ex
fufis.

i Mat. 28.
30.

in Concionibus agitur: & hæc est *in Christo*, hoc est de ipso, eiusque ministerijs. Decet autem materiæ & argumento adeo grandi, atque est Christus, nihil admisceri eo indignum; nec dici aliquid cum intentione aut modo ab ipsius Christi puritate alieno. Cumque Christus D. N. fuerit humilitatis Magister, & superbiæ ac iactantiæ hostis: qua facie poterit Prædicator de Christo loqui ob inanem gloriam? Et quamnam est maior stultitia, quam superbe prædicare contra superbiæ & inanem gloriam damnare: si eam damnans, eandem querit? Et quomodo potest quis prædicare de Christo Cruce affixo, & in Cruce ita contempto: si honorem querat, dum de eius opprobrijs prædicat? Hoc itaque statuat Prædicator, ut in Concionibus suis sit, sicut Apostolus, qui dicebat: *k prædicamus Christum crucifixum. Et l non iudicavi me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum & hunc crucifixum.* Ex his deducere possumus, quòd, ut Concio sit, qualem Deus vult habere: debeat habere quatuor comites, quos sic Apostolus commendat: ut scilicet prædicetur cum *sinceritate* intentionis, & absque aliquo fine minus recto; non animo adulandi, aut decipiendi, aut querendi quæstum aliquem, aut commodum; cum humilitate & obedientia, quasi qui loquitur, non quod suum est, sed quod est *ex Deo* sequendo eius directionem in omnibus, quæ dicit modeste ac circumspecte, sicut qui loquitur *coram Deo*; magnum induens animum, & fortitudinem ex divina presentia, ad loquendum hominibus absque timore, sed ita accomodando quæ loquitur *in Christo*, ut studeat omnia, quæ dixerit, esse de eo, aut in ordine ad eum; non diuertendo ad res contrariast, aut alienas à Saluatione, & salute, quæ nobis per eum euenit.

§. I I.

SED quoniam virtus humilitatis est, quæ valde disponit Prædicatorem prædictis omnibus conditionibus: opportunum erit summam quandam facere præcipuorum actuum in hac materia. quorundam quidem in ordine ad Deum; aliorum verò in ordine ad proximos: illis oppositis, qui supra capite quinto de omnibus viris peritis fuerunt notati. *Præcipuus actus* est, ex corde confiteri, quòd quicquid boni Prædicator in se videt, gratias acceperit de manu Dei; ac propterea ei tribuere pro omnibus gloriam, nihil prorsus de eo sibi tribuendo. Est enim Prædicator debeat ex parte sua diligentiam aliquam adhibere: Deus tamen est, qui ad eam adhibendam iuuat, eiusque industrijs præbet efficaciam: ut aperte dixerit Apostolus Corinthijs: *a Ego plantaui, fidem scilicet in vobis; Apollo, sua prædicatione, rigauit: sed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat, est aliquid, neque qui rigat; sed qui incrementum, & fructum, dat Deus.* Et *b non sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est: qui & idoneos nos fecit Ministros Noui Testamenti.* Quare omnis aptitudo & sufficientia, quam habent operarij Euangelici; & fructus,

k 1. Cor. 1. 23
l c. 2. 2.

a 1. Cor. 3. 6

b 1. Cor. 3.

5.

quos